

مشک آن است که خود بیوید

نیوشا طبیبی گیلانی
پادکستر و روزنامه‌نگار

اگر جست‌وجویی روی اینترنت فارسی کنید، می‌بینید که جوانان و نوجوانان ایرانی چه اقبالی به انواع موسیقی، فیلم و سینمای خارجی نشان می‌دهند. شعر ترانه‌های «کاینه وست» و خواننده‌هایی مانند او را که به انگلیسی خیابانی شیکاگویی است، از بر دارند. می‌دانند که آنها چه می‌پوشند، چه می‌خورند و چه می‌کنند. واضح است که بازار ایران در مقابل فروش چندصدمیلیونی آلبوم‌های این خوانندگان و تولیدات سینمای هالیوود، اصلاً به حساب نمی‌آید. واضح است که آنها فیلم و موسیقی نمی‌سازند که ما را اسیر خود کنند یا پول از جیب ما بزدند. صحبت از صنعت و تجارت «انترتینمنت» در جهان است. بازاری که روزبه‌روز بر اهمیت‌اش افزوده می‌شود و البته آنها که حواس‌شان سرجاست؛ از این بازار، هم پول در می‌آورند و هم خود را به جهانیان می‌شناسانند. در این سال‌ها ترک‌ها با درایت، عقلانیت و فهم درست از جهان رسانه و سرگرمی، کار مهمی صورت داده‌اند و سریال‌های تلویزیونی‌شان در شرق و غرب عالم، تماشاگر پیدا کرده. از همین راه سلطان‌هایشان را به صورت قهرمانانی مدرن، فهیم و بادریت به تصویر می‌کشند و مردم را برای سفر به ترکیه و دیدن آثار به‌جا مانده از دوره‌های تاریخی پیشین، تشویق می‌کنند. بازهم جست‌وجویی اندک در اینترنت نشان می‌دهد که چطور صنعت رسانه و تولید سریال ترکیه، میلیاردها دلار سرمایه از جهان عرب جذب کرده و چطور سریال‌های ترکی، شبانه‌روز از تلویزیون‌های عربی پخش می‌شوند. بستن صفاتی مثل «فاخر»، «تراز» و مانند این الفاظ دهان‌پرکن بی‌محتوای البته بودجه‌آور، به دنباله موسیقی، سینما و جشنواره‌ها، چیزی به محتوای تولیدات فرهنگی اضافه نمی‌کند. ما قافیه را فقط خارج از مرزها بلکه در خانه‌های خودمان هم باخته‌ایم. کجا توانسته‌ایم یک گروه و ارکستر دائمی و مرتب، با دستمزد متناسب و مکفی، آماده کنیم که به‌طور منظم به اجرای آثار موسیقی‌دانان امروز و دیروز اشتغال داشته باشد و آثارش را از طریق کنسرت، رادیو و تلویزیون به گوش مردم برساند؟ چه کاری برای معرفی بزرگترین حکمای شاعر ایران به نسل جوان خودمان انجام داده‌ایم؟ در عرصه سینما که چگونگی پس‌رفت و انحطاط در این سال‌ها باید مایه عبرت آیندگان شود، چطور از آثار هنرمندانه و درخشان دهه‌های ۶۰ و ۷۰ به «هزارپا» و «خراجی‌ها» رسیدیم و با خونسردی این آثار را سینمای فاخر، نمونه و اصیل می‌نامیم؟ مشک آن است که خود بیوید، با ادعاهای وزیر ارشاد و رئیس سازمان سینمایی، نه آثاری فاخر و در خور تولید خواهند شد و نه سطح کیفی هنر ایران ارتقاء پیدا خواهد کرد. فعالیت‌های فرهنگی رسمی و آموزشی که علی‌القاعده باید به آشنایی عمیق نسل‌های جوان با فرهنگ ملی منجر می‌شد، آنچنان کز، ناصواب و بی‌ربط بوده که نه تنها کسی را علاقه‌مند نکرده، بلکه اندک شعله‌های تمایل و استعداد را هم در دانش‌آموزان نابود کرده است. آموزش و پرورش کشور درگیر کارهای ظاهری و پرداختن به پوسته، به‌جای محتوا و هسته است و کار فقط در عرصه شعار و کارهای نمایشی دنبال می‌کند؛ سیاست‌های ناکامی که در دوره‌های پیشین هم تجربه شده است و در نهایت هیچ نتیجه مثبت فرهنگی‌ای به دنبال نداشته و در تربیت نسلی ایران‌دوست و آشنا با فرهنگ ملی، ناکام مانده است. اگر اهتمام خانواده‌ها و اصرارشان بر آشنایی فرزندان‌شان با فرهنگ، هنر و زبان ملی نبود، امروز با وضعی بسیار بدتر روبه‌رو بودیم. مثل همیشه باز غفلت، بی‌عملی و شعاعزدگی دولت را ملت با عمل به‌موقع و حکیمانه‌شان به دوش کشیده. درها را باز کردن، کار مردم را به مردم واگذار کردن و اهل فرهنگ، هنر و صاحبان اندیشه را نیاززدن، عین عقلانیت است. مردم ایران، هنردوست و فرهنگ‌شناس هستند و به‌راحتی سره را از ناسره تمییز می‌دهند. همچنین با تعاریف وزیر و رئیس از دستپخت فرهنگی‌شان، کسی - جز عده قلیلی از بهره‌مندان، رانتی‌ها و بودجه‌بگیران - با آنها همراه و هم‌نظر نخواهد شد.

• صاحب امتیاز و مدیرمسئول: غلامحسین کرباسی • مشاوران: عباس عبدی و احمد زیدآبادی • سردبیر: محمد جواد روح • سردبیر آنلاین: افشین امیرشاهی • معاون سردبیر: مهرداد خدیر • دبیران گروه‌ها: فرزانه طهرانی (اقتصاد)، آرمن منتظری (دیپلماسی و بین‌الملل)، علی ورامینی (رسانه و فرهنگ) • سمیه متقی (سیاست)، الهه ابراهیمی (خبر)، آرش خاموشی (عکس)، هادی حیدری (طرح و کاریکاتور)، مدیر هنری: مهدی قربانی تبار، حرفه‌یونی و ویراستاری: شهرام هادی • مدیر اداری و آگهی‌ها: شاهرخ حیدری • تلفن روابط عمومی: ۸۸۷۴۹۳۰۰ • تحریریه: ۸۸۷۳۰۲۹۱ • آگهی‌ها: ۸۸۷۳۵۲۰۷ • نشانی: خیابان شهید بهشتی، خیابان پاکستان، کوچه دوازدهم، پلاک ۱۸، لیتوگرافی و چاپ: هم‌میهن • توزیع: نشر گستر امروز نوین • تلفن: ۰۲۱-۹۱۳۰۴۱۴۲

عکس: Gettyimages

دختر باد

فرزانه فصیحی موفق شد به مدال طلای ۶۰ متر دوومیدانی آسیا برسد و رکورد خودش را بهبود ببخشد

سپهر خرمی
گزارشگر ورزشی هم‌میهن

صدم ثانیه‌ای رکورد ایران، توانست برای نخستین بار در تاریخ دوومیدانی زنان ایران، رکورد رودی مسابقات جهانی داخل سالن را هم کسب کند. بعد از این موفقیت، خانم فصیحی در مسابقات قهرمانی استانبول نیز رکورد خودش را بهبود بخشید و به رکورد ۷ ثانیه و ۲۵ صدم ثانیه رسید تا چهار صدم ثانیه رکورد خودش را ارتقاء دهد. امیر حسینی، همسر و مربی فرزانه فصیحی در خصوص خداحافظی ایشان و بازگشت‌اش به عرصه حرفه‌ای، به خبرنگار هم‌میهن گفت: «زیاد تمایل ندارم در این زمینه صحبت کنم، اما فرزانه ورزشکاری است که پتانسیل‌اش را داشت و دارد، اما در آن برهه نخواستند از توانایی او استفاده کنند که در هر صورت شرایط تغییر کرد و با بازگشت‌اش، بار دیگر به موفقیت رسید و آن‌ها را تکرار کرد.»

لژیونر شدن و راهی که باز شد

فرزانه فصیحی همچنین نخستین لژیونری است که در دوومیدانی زنان توانسته از ایران در یک باشگاه اروپایی مسابقه دهد. او در سال ۱۳۹۹ به عضویت باشگاهی صربستانی به نام ABAK در آمد. پس از آن با هماهنگی کمیته ملی المپیک ایران با استفاده از بند «لیونیورسالیته»، سهمیه المپیک ۲۰۲۰ در ماده ۱۰۰ متر را دریافت کرد. لژیونر شدن او اما مصادف شد با کسب مجوز المپیک توکیو ۲۰۲۰ که می‌توانست فصیحی را در مسابقات بین‌المللی دیگر محک بزند. سال ۱۴۰۰ در پایان مسابقات مقدماتی دوی ۱۰۰ متر زنان در المپیک توکیو، ۵۴ ورزشکار مسابقه دادند که فرزانه فصیحی در مکان پنجاهم قرار گرفت. فصیحی در این رقابت‌ها نتوانست رکورد ملی ایران را بشکند. بسیاری از رسانه‌ها به انتقاد از حذف فرزانه فصیحی در المپیک پرداختند که نشان می‌داد سطح توقع از او بالا رفته است. امیر حسینی، همسر فرزانه فصیحی، در گفت‌وگو با «هم‌میهن» در خصوص اینکه حالا همسر ایشان می‌تواند در المپیک پیش‌رو درخشان ظاهر شود گفت: «در حد فاصل المپیک توکیو تا المپیک پاریس، فرزانه دو مدال طلای شصت متر آسیا و یک مدال نقره ۱۰۰ متر آسیا کسب کرده و با اندوخته متفاوت نسبت به قبل، راهی این مسابقات خواهد شد. ما از یک‌ماه پیش برای حضور بهتر در مسابقات المپیک پاریس برنامه‌ریزی کردیم و کاملاً هدمند پیش می‌رویم. دوره قبل، حضور در مسابقات المپیک کسب تجربه محسوب می‌شد، اما حالا با تجربه‌ای فراتر راهی این بازی‌های می‌شویم.»

حمایتی که کافی نیست

ماه گذشته کمیته ملی المپیک مصوب کرده بود که هر ورزشکار المپیک تا شروع مسابقات، ماهانه ۱۵ میلیون تومان حقوق دریافت خواهد کرد؛ موضوعی که البته با انتقاد ورزشکاران حرفه‌ای همراه شد چراکه آن‌ها شغلی به‌جز ورزش کردن ندارند. فرزانه فصیحی نیز فروردین‌ماه امسال طبق گفته خودش، کمتر از ۸۰ میلیون تومان پاداش گرفت که تمام این هزینه را برای فصیحی در طول این سال‌ها، امیر حسینی همسر و مربی ایشان است. امیر حسینی در خصوص همراهی فرزانه فصیحی در طول مسابقات گفت: «اهمیت ندارد که من در چه جایگاهی همراه فرزانه فصیحی هستم. اگر دقت کرده باشید، در هیچ مسابقه‌ای نگفتم من مربی یا سرپرست یا هر عنوان دیگری را یکم می‌کشم چراکه اگر فردی خواهد قهرمان شود، مستلزم در اختیار داشتن بسیاری از موارد است. ما پروژه‌ای را با هم آغاز کردیم و هدفی جز موفقیت نداریم. حالا برخی لطف دارند و برخی کم‌لطف هستند.» فرزانه فصیحی حال‌امی‌تواند دومین تجربه المپیک خود را داشته باشد، با این تفاوت که با اندوخته دو مدال طلای آسیایی پسان به این رقابت‌ها می‌گذارد. همچنین با قهرمانی در مسابقات آسیایی داخل سالن، رتبه جهانی فصیحی نیز بهبود پیدا می‌کند و می‌تواند بار تبه بهتری به مسابقات المپیک برود. اگر حمایت‌ها از او افزایش یابد، می‌تواند در المپیک هم درخشان ظاهر شود.

چهره

۷۴ سالگی شوالیه آواز ایران

شهرام ناظری، از خوانندگان شناخته‌شده موسیقی ریف‌دستگاهی و ملقب به «شوالیه آواز ایران»، هنرمندی که روزنامه نیویورک‌تایمز او را «بلبل فارسی» و روزنامه کریستین ساینس مانیتور او را «لوچیانو پاوروتی ایران» نامیده‌اند، روز یکشنبه ۲۹ بهمن‌ماه قدم در ۷۴ سالگی گذاشت؛ خواننده تصانیف بسیارشده‌شده و محبوبی چون «الا یا ایها الساقی»، «اندک‌اندک جمع مستان می‌رسند»، «ارغوان»، «با من صنما»، «بیقرار»، «دل می‌رود ز دستم»، «دل شیدا»، «لولیان»، «مردان خدا»، «شورانگیز» و... او که در روز تولدش برای رونمایی از آلبوم تازه‌اش «راز عشق»، با آهنگسازی محمد ساعد که از سوی انتشارات سروش منتشرشده در موزه سینما حاضر شده بود، در سخنانی کوتاه از این گفت که از آخرین نوبت‌اش برای برگزاری کنسرت پنج‌سال می‌گذرد. ناظری در این مراسم که با حضور چهره‌هایی چون داوود گنجه‌ای و محمدرضا درویشی برگزار شد، گفت: «پنج‌سال است که کنسرتی برگزار نکرده‌ام. در سال‌های گذشته اوضاع خوبی در کشور نداشتیم و حس‌وحالی برای برگزاری کنسرت نبود. امیدوارم سال آینده - اگر فضا فراهم باشد و دیگر اتفاق بدی در جامعه نیفتد - بتوانیم کنسرت‌های مان را برگزار کنیم.»

کتابخانه

رمانی از مایکل مان

اگر «مخمصه»، به کارگردانی مایکل مان را دیده‌اید، حالا پیشنهاد می‌کنیم «مخمصه ۲» را که رمان اوست، بخوانید. او این کتاب را با همکاری مگ گاردینر، نویسنده کهنه‌کار آثار هیجان‌انگیز، نوشته و در کتاب شخصیت‌های پیچیده‌ای را که در فیلم اصلی تصویر شده‌اند، جای داده است. از یک دزد حرفه‌ای - یعنی نیل مک کاولی - با بازی رابرت دنیرو تا کارگاه لس‌آنجلسی وینسنت هانا که آل پاچینو نقش‌اش را ایفا کرده بود. گرچه فیلم با کشته‌شدن مک کاولی - توسط هانا - در پایان می‌رسد، اما این دو شخصیت پیوندی غیرقابل توضیح را در رابطه خود شکل داده بودند که بیشتر در این رمان جدید به آن پرداخته شده است. مازیا فکری ارشاد؛ منتقد و مترجم سینمایی، رمان «مخمصه ۲» را ترجمه کرده که توسط انتشارات «یاد آر میتا» منتشر شده است. این رمان در صدر فهرست پرفروش‌ترین کتاب‌های داستانی سال ۲۰۲۲، از نگاه نیویورک تایمز قرار گرفت.

مخمصه ۲

نویسنده‌گان: مایکل مان، مک گاردینر
مترجم: مازیا فکری ارشاد
انتشارات: یاد آر میتا

تاریخ

پرتاب ایستگاه‌میر به فضا

ایستگاه فضایی میر ایستگاهی مدارگرد، ساخته اتحاد جماهیر شوروی بود که ۱۹ فوریه ۱۹۸۶ (۳۰ بهمن‌ماه ۱۳۶۴) به فضا پرتاب شد. ساخت این ایستگاه مداری در سال ۱۹۷۶ آغاز شد و پس از ۱۰ سال، تبدیل به بزرگترین سازه فضایی ساخت بشر شد و این رکورد را تا سال ۲۰۰۱ حفظ کرد. ایستگاه میر، جایگاهی برای انجام مطالعات علمی در زمینه‌های گوناگون بود که از میان آن‌ها می‌توان به زیست‌شناسی، فیزیک، ستاره‌شناسی و هواشناسی اشاره کرد. تکنولوژی‌هایی که با کمک ایستگاه میر توسعه یافتند، امکان زندگی دائم انسان در فضا را فراهم کردند. رکورد طولانی‌ترین اقامت پیوسته انسان در فضا هم توسط والری پلیاکوف پرشک و کیهان‌نورد روسی در ایستگاه میر شکسته شد و تا به امروز پابرجاست. علاوه بر فضانوردان شوروی سابق و روسیه، فضانوردان ۱۲ کشور دیگر از طریق برنامه‌های بین‌المللی همکاری فضایی مانند اینترکاسموس، یورویمیر و میر-شاتل فرصت پرواز، زندگی و پژوهش در ایستگاه میر را یافتند.